

Den Haag, 11 juni 2018

De leden van de vaste commissie van Justitie en Veiligheid van uw Kamer hebben mij bij brief van 26 april 2018 om een reactie gevraagd op de brief van JuristBrabant.nl aan uw Kamer van 10 april 2018. In de brief wordt – kort gezegd – zorg geuit over vermeend excessieve consumentenboetes die door een parkeergarage worden gehanteerd, met referte aan schuldenproblematiek en een pleidooi voor een Wet normering consumentenboetes.

Wie ingaat op het aanbod van een parkeergarage om gebruik te maken van een parkeerplek, sluit in juridische zin een daartoe strekkende overeenkomst. Normaliter is de gebruiker op basis daarvan een parkeer-vergoeding verschuldigd, naast andere verplichtingen. Als geen parkeer-vergoeding is betaald door de gebruiker, kan hij daarvoor een boete verschuldigd zijn. De verschillende situaties die in de brief staan beschreven gaan over «treintje-rijden»; het bij het verlaten van een parkeergarage vlak achter een voorganger aan rijden en de slagboom in één lijn (als een trein) met de voorganger passeren. In algemene zin geldt het volgende.

Contractvrijheid vormt een hoeksteen van ons overeenkomstenrecht. Partijen mogen zelf gestalte geven aan de inhoud, werking en vorm van hun contracten. Ondernemers mogen daarbij algemene voorwaarden bepalen, maar niet alles is toegestaan. Op grond van de Europese richtlijn inzake oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten (EU-richtlijn 93/13) zijn bedingen in algemene voorwaarden oneerlijk als zij samengevat in strijd met de goede trouw het evenwicht tussen de uit de overeenkomst voortvloeiende rechten en verplichtingen van de partijen ten nadele van de consument aanzienlijk verstoren. De rechter kan een onredelijk bezwarend boetebeding in de algemene voorwaarden vernietigen (artikel 6:233 e.v. Burgerlijk Wetboek). Dat betekent dat het beding niet op de overeenkomst van toepassing is.

Over de handelwijze van een individuele onderneming kan uitsluitend de rechter oordelen. Uit verschillende in de brief genoemde uitspraken blijkt dat de rechter inderdaad bereid is om, waar nodig, in het voordeel van de consument corrigerend op te treden. De rechter zal daarbij kijken naar alle omstandigheden van het geval. Rechters kunnen zich voorts, als zij daartoe aanleiding zien, met prejudiciële vragen tot de Hoge Raad wenden of, als het – zoals in dit geval – om de uitleg van Europees recht gaat, tot het Hof van Justitie in Luxemburg. Het gaat hierbij om een discretionaire bevoegdheid van de rechter. Gelet op het voorgaande zie ik thans geen aanleiding voor een Wet normering consumentenboetes.

Voor de volledigheid merk ik nog op dat boetes als de onderhavige veelal kunnen worden voorkomen door te betalen voor het gebruik van een parkeerplek en af te zien van het bewuste treintje-rijden.

De Minister voor Rechtsbescherming,
S. Dekker